

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

2013 Rhif 3048 (Cy. 307)

ADDYSG, CYMRU

Rheoliadau Cynlluniau Strategol
Cymraeg mewn Addysg ac Asesu'r
Galw am Addysg Cyfrwng
Cymraeg (Cymru) 2013

NODYN ESBONIADOL

(*Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau*)

Mae adran 84 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 ("Deddf 2013") yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol lunio cynllun strategol Cymraeg mewn addysg ("Cynllun"). Mae adran 85 o Ddeddf 2013 yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol gyflwyno ei Gynllun drafft i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo cyn i'r Cynllun hwnnw gael ei gyhoeddi. Mae adran 86 o Ddeddf 2013 yn darparu ymhellach y caiff Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol gynnal asesiad o'r galw ymhliith rhieni yn ei ardal am addysg cyfrwng Cymraeg i'w plant.

Mae'r Rheoliadau hyn wedi eu gwneud o dan adrannau 87 a 98 o Ddeddf 2013. Maent yn darparu ar gyfer y materion a ganlyn:

- (a) yr amgylchiadau y bydd yn ofynnol i awdurdod lleol gynnal asesiad addysg cyfrwng Cymraeg ynddynt (rheoliad 3) a'r cwestiynau a'r wybodaeth i'w cynnwys yn yr asesiad hwnnw (Atodlen 1);
- (b) cyfnod para'r cynllun (rheoliad 4);
- (c) ffurf a chynnwys y cynllun (rheoliad 5 ac Atodlenni 2 a 3);
- (d) y dyddiad ar gyfer cyflwyno'r cynllun i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo (rheoliad 6);
- (e) y dyddiad y mae rhaid cyhoeddi'r cynllun arno (rheoliad 7);

WELSH STATUTORY
INSTRUMENTS

2013 No. 3048 (W. 307)

EDUCATION, WALES

The Welsh in Education Strategic
Plans and Assessing Demand for
Welsh Medium Education (Wales)
Regulations 2013

EXPLANATORY NOTE

(*This note is not part of the Regulations*)

Section 84 of the School Standards and Organisation (Wales) Act 2013 ("the 2013 Act") requires a local authority to prepare a Welsh in education strategic plan ("Plan"). Section 85 of the 2013 Act requires a local authority to submit its draft Plan to the Welsh Ministers for approval prior to that Plan being published. Section 86 of the 2013 Act further provides that the Welsh Ministers may require a local authority to carry out an assessment of the demand among parents in its area for Welsh medium education for their children.

These Regulations are made under sections 87 and 98 of the 2013 Act. They provide for the following matters:

- (a) the circumstances in which a local authority will be required to carry out a Welsh medium education assessment (regulation 3) and the questions and information to be included in such an assessment (Schedule 1);
- (b) the duration of the plan (regulation 4);
- (c) the form and content of the plan (regulation 5 and Schedules 2 and 3);
- (d) the date for submission of the plan to the Welsh Ministers for approval (regulation 6);
- (e) the date on which the plan must be published (regulation 7);

- (f) dull cyhoeddi cynllun yr awdurdod lleol (rheoliad 8);
 - (g) y personau a'r cyrff y mae rhaid i awdurdod lleol ymgynghori â hwy ynghylch y cynllun drafft (rheoliad 9); a
 - (h) y dyddiad erbyn pryd y mae rhaid adolygu'r cynllun ac â phwy y mae rhaid ymgynghori (rheoliad 10).
- (f) the manner of publication of the local authority's plan (regulation 8);
 - (g) the persons and bodies that a local authority must consult on the draft plan (regulation 9); and
 - (h) the date by which the plan must be reviewed and who must be consulted (regulation 10).

2013 Rhif 3048 (Cy. 307)

ADDYSG, CYMRU

Rheoliadau Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg ac Asesu'r Galw am Addysg Cyfrwng Cymraeg (Cymru) 2013

Gwnaed 3 Rhagfyr 2013

Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru 5 Rhagfyr 2013

Yn dod i rym 31 Rhagfyr 2013

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd iddynt gan adrannau 86(1), 87 a 98 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013(1) yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn:

Enwi a Chychwyn

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg ac Asesu'r Galw am Addysg Cyfrwng Cymraeg (Cymru) 2013 a deuant i rym ar 31 Rhagfyr 2013.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

Dehongli

2. Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “asesiad addysg cyfrwng Cymraeg” (“Welsh medium education assessment”) yw arolwg o’r galw ymhllith rhieni mewn ardal awdurdod lleol am addysg cyfrwng Cymraeg i’w plant yn unol ag adran 86(1) o Ddeddf 2013;

ystyr “asesiadau” (“*assessments*”) yw—

(a) unrhyw drefniadau asesu a bennir gan Weinidogion Cymru mewn gorchymyn a wneir o dan adran 108(2)(b)(iii) neu (3)(c) o Ddeddf 2002; a

2013 No. 3048 (W. 307)

EDUCATION, WALES

The Welsh in Education Strategic Plans and Assessing Demand for Welsh Medium Education (Wales) Regulations 2013

Made 3 December 2013

Laid before the National Assembly for Wales
5 December 2013

Coming into force *31 December 2013*

The Welsh Ministers in exercise of the powers conferred on them by sections 86(1), 87 and 98 of the School Standards and Organisation (Wales) Act 2013(1) make the following Regulations:

Title and Commencement

1.—(1) The title of these Regulations is the Welsh in Education Strategic Plans and Assessing Demand for Welsh Medium Education (Wales) Regulations 2013 and they come into force on 31 December 2013.

(2) These Regulations apply only in relation to Wales.

Interpretation

2. In these Regulations—

“14-19 networks” (“*rhwydweithiau 14-19*”) means a group of bodies and persons within a local authority’s area who work together to seek to ensure that persons aged 14 to 19 within that area benefit from the range of learning options available to 14 to 19 year olds described in the circular 37/2004 titled “Learning Pathways 14-19 Guidance”(2);

(1) 2013 dccc 1.

(1) 2013 anaw 1.

(2) Published in July 2004 (ISBN Number 0750434201).

(b) unrhyw asesiad arall o ddisgyblion a wneir gan athrawon at ddiben canfod lefel cyrhaeddiad disgyblion yn y Cwricwlwm Cenedlaethol;

ystyr “asesu” (“assessed”) yw asesu’n unol ag unrhyw drefniadau asesu a bennir gan Weinidogion Cymru mewn gorchymyn a wneir o dan adran 108(2)(b)(iii) o Ddeddf 2002(1) mewn perthynas â'r disgyblion sydd yn y cyfnod sylfaen;

ystyr “blwyddyn asesu” (“assessment year”) yw’r flwyddyn ysgol y cafodd y disgyblion eu hasesu ynndi ac sy’n union cyn y flwyddyn ysgol gyfredol;

ystyr “canolfannau hwyrrdyfodiaid” (“centres for latecomers”) yw canolfannau dysgu’r Gymraeg a sefydlir gan awdurdodau lleol i ddarparu gwensi Cymraeg dwys i ddisgyblion oedran ysgol gynradd ac uwchradd;

ystyr “cyfnod allweddol” (“key stage”) yw unrhyw rai o'r cyfnodau a nodir ym mharagraffau (b) i (d) o adran 103(1) o Ddeddf 2002;

mae “cyfnod sylfaen” (“foundation phase”) i’w ddehongli’n unol ag adran 102 o Ddeddf 2002;

ystyr “cyngor ysgol” (“school council”) yw cyngor ysgol wedi ei sefydlu yn unol â rheoliad 3 o Reoliadau Cynghorau Ysgol (Cymru) 2005(2);

mae i “cymhwyster perthnasol” yr ystyr a roddir i “relevant qualification” yn adran 30(5) o Ddeddf Addysg 1997(3);

ystyr “cynllun” (“plan”) yw cynllun strategol Cymraeg mewn addysg fel y'i disgrifir gan adran 85(1) o Ddeddf 2013;

ystyr “data perfformiad ysgol” (“school performance data”) yw unrhyw ddata sy'n ymwneud â pherfformiad disgyblion mewn arholiadau cyhoeddus a'r dyfarniad o gymwysterau perthnasol;

ystyr “Deddf 1998” (“the 1998 Act”) yw Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998(4);

ystyr “Deddf 2002” (“the 2002 Act”) yw Deddf Addysg 2002(5);

ystyr “Deddf 2013” (“the 2013 Act”) yw Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013;

“14-19 regional forums” (“fforymau rhanbarthol 14-19”) means a group of bodies and persons within a number of local authority areas who work together to seek to ensure that persons aged 14 to 19 from within those areas benefit from the range of learning options available to 14 to 19 year olds described in the circular 37/2004 titled “Learning Pathways 14-19 Guidance”;

“the 1998 Act” (“Deddf 1998”) means the School Standards and Framework Act 1998(1);

“the 2002 Act” (“Deddf 2002”) means the Education Act 2002(2);

“the 2013 Act” (“Deddf 2013”) means the School Standards and Organisation (Wales) Act 2013;

“assessed” (“asesu”) means assessed in accordance with such assessment arrangements as are specified by the Welsh Ministers in an order made under section 108(2)(b)(iii) of the 2002 Act(3) in relation to pupils in the foundation phase;

“assessments” (“asesiadau”) means—

(a) such assessment arrangements as are specified by the Welsh Ministers in an order made under section 108(2)(b)(iii) or (3)(c) of the 2002 Act; and

(b) any other assessment of pupils carried out by teachers for the purpose of determining the level of attainment of pupils in the National Curriculum;

“assessment year” (“blwyddyn asesu”) means the school year in which the pupils were assessed and which immediately precedes the current school year;

“centres for latecomers” (“canolfannau hwyrrdyfodiaid”) means Welsh language learning centres established by local authorities to provide pupils of primary and secondary school age with intensive Welsh language lessons;

“foundation phase” (“cyfnod sylfaen”) is to be construed in accordance with section 102 of the 2002 Act;

“key stage” (“cyfnod allweddol”) means any of the periods set out in paragraphs (b) to (d) of section 103(1) of the 2002 Act;

“plan” (“cynllun”) means a Welsh in education strategic plan as described by section 85(1) of the 2013 Act;

(1) Y gorchymyn presennol yw Gorchymyn Y Cwricwlwm Cenedlaethol (Trefniadau Asesu Diwedd y Cyfnod Sylfaen a Dirymu Trefniadau Asesu'r Cyfnod Allweddol Cyntaf) (Cymru) 2011 (O.S. 2011/1948 (Cy. 214)).

(2) O.S. 2005/3200 (Cy.236).

(3) 1997 p.44.

(4) 1998 p.31.

(5) 2002 p.32, fel y'i diwygiwyd gan adran 21(1) a (7)(a) o Fesur Addysg (Cymru) 2009 (mccc 5).

(1) 1998 c.31.

(2) 2002 c.32, as amended by section 21(1) and (7)(a) of the Education (Wales) Measure 2009 (nawm 5).

(3) The current order is the National Curriculum (End of Foundation Phase Assessment Arrangements and Revocation of the First Key Stage Assessment Arrangements) (Wales) Order 2011 (S.I. 2011/1948 (W.214)).

ystyr “dogfen Gymraeg” (“Welsh document”) yw'r ddogfen a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru ym mis Ionawr 2008 sy'n dwyn y teitl “Cymraeg yng Nghwricwlwm Cenedlaethol Cymru”⁽¹⁾ ac y cyfeirir ati yng Ngorchymyn Addysg (Cwricwlwm Cenedlaethol) (Targedau Cyrhaeddiad a Rhaglenni Astudio) (Cymru) 2008⁽²⁾;

ystyr “dyddiad cau asesiad addysg cyfrwng Cymraeg” (“Welsh medium education assessment closing date”) yw'r dyddiad a roddir gan awdurdod lleol yn unol â pharagraff (f) o Ran 2 o Atodlen 1 ar gyfer dychwelyd ymatebion i unrhyw asesiad addysg cyfrwng Cymraeg y mae wedi ei gynnal;

ystyr “fforwm addysg cyfrwng Cymraeg” (“Welsh medium education forum”) yw corff a sefydlir gan awdurdod lleol er mwyn gwella'r ddarpariaeth o addysg cyfrwng Cymraeg y mae ei aelodaeth yn cynnwys swyddogion awdurdod lleol a phersonau eraill y mae'r awdurdod lleol yn eu hystyried yn briodol;

ystyr “fforymau rhanbarthol 14-19” (“14-19 regional forums”) yw grŵp o gyrrff a phersonau o fewn nifer o ardaloedd awdurdodau lleol sy'n gweithio ynghyd i geisio sicrhau bod personau 14 i 19 oed yn yr ardaloedd hynny yn cael budd o'r ystod o opsiynau dysgu sydd ar gael i bersonau 14 i 19 oed a ddisgrifir yng nghylchlythyr 37/2004 sy'n dwyn y teitl “Llwybrau Dysgu 14-19 Canllawiau”⁽³⁾;

ystyr “rhaglen astudio Cymraeg” (“Welsh programme of study”) yw'r rhaglen astudio y cyfeirir ati yn y rhan o'r ddogfen Gymraeg sy'n dwyn y teitl ‘Cymraeg’;

ystyr “rhaglen astudio Cymraeg ail iaith” (“Welsh second language programme of study”) yw'r rhaglen astudio y cyfeirir ati yn y rhan honno o'r ddogfen Gymraeg sy'n dwyn y teitl ‘Cymraeg ail iaith’; ac

ystyr “rhwydweithiau 14-19” (“14-19 networks”) yw grŵp o gyrrff a phersonau o fewn ardal awdurdod lleol sy'n gweithio ynghyd i geisio sicrhau bod personau 14 i 19 oed yn yr ardal honno yn cael budd o'r ystod o opsiynau dysgu sydd ar gael i bersonau 14 i 19 oed a ddisgrifir yng nghylchlythyr 37/2004 sy'n dwyn y teitl “Llwybrau Dysgu 14-19 Canllawiau”.

“relevant qualification” (“cymhwyster perthnasol”) has the meaning given to it in section 30(5) of the Education Act 1997⁽¹⁾;

“school council” (“cyngor ysgol”) means a school council established pursuant to regulation 3 of the School Councils (Wales) Regulations 2005⁽²⁾;

“school performance data” (“data perfformiad ysgol”) means any data relating to the performance of pupils in public examinations and the award of relevant qualifications;

“Welsh document” (“dogfen Gymraeg”) means the document published by the Welsh Ministers in January 2008 titled “Welsh in the National Curriculum for Wales”⁽³⁾ and referred to in the Education (National Curriculum) (Attainment Targets and Programmes of Study) (Wales) Order 2008⁽⁴⁾;

“Welsh medium education assessment” (“asesiad addysg cyfrwng Cymraeg”) means a survey of the demand among parents in a local authority's area for Welsh medium education for their children pursuant to section 86(1) of the 2013 Act;

“Welsh medium education assessment closing date” (“dyddiad cau asesiad addysg cyfrwng Cymraeg”) means the date given by a local authority in accordance with paragraph (f) of Part 2 of Schedule 1 for the return of responses to any Welsh medium education assessment it has carried out;

“Welsh medium education forum” (“fforwm addysg cyfrwng Cymraeg”) means a body established by a local authority for the purpose of improving the provision of Welsh medium education the members of which consist of local authority officers and such other persons as the local authority considers appropriate;

“Welsh programme of study” (“rhaglen astudio Cymraeg”) means the programme of study referred to in that part of the Welsh document titled ‘Welsh’; and

“Welsh second language programme of study” (“rhaglen astudio Cymraeg fel ail iaith”) means the programme of study referred to in that part of the Welsh document titled ‘Welsh second language’.

(1) Rhif ISBN 9780750444187.

(2) O.S. 2008/1409 (Cy.146).

(3) Cyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2004 (Rhif ISBN 0750434201).

(1) 1997 c.44.

(2) S.I. 2005/3200 (W.236).

(3) ISBN number 9780750444187.

(4) S.I. 2008/1409 (W.146).

Asesiad addysg cyfrwng Cymraeg

3.—(1) Rhaid i awdurdod lleol gynnal asesiad addysg cyfrwng Cymraeg ar gyfer ei ardal gyfan neu unrhyw ran o'i ardal y caiff Gweinidogion Cymru benderfynu arni.

(2) Rhaid i awdurdod lleol gynnal asesiad addysg cyfrwng Cymraeg os—

- (a) oes mwy na 50% o ddisgyblion mewn ysgolion a gynhelir yn y rhan honno o'i ardal sy'n destun yr asesiad addysg cyfrwng Cymraeg, yn cael eu hasesu yn—
 - (i) maes dysgu datblygu'r Gymraeg ar y trydydd dydd Mawrth ym mis Ionawr yn y flwyddyn asesu; neu
 - (ii) maes dysgu sgiliau iaith, llythrennedd a chyfathrebu drwy gyfrwng y Saesneg ar y trydydd dydd Mawrth ym mis Ionawr yn y flwyddyn asesu;
- (b) nad yw'r awdurdod lleol wedi cynnal asesiad addysg cyfrwng Cymraeg ar gyfer ei ardal gyfan yn y 3 blynedd yn union cyn y flwyddyn asesu; ac
- (c) yw Gweinidogion Cymru yn hysbysu'r awdurdod lleol yn ysgrifenedig fod rhaid iddo wneud hynny.

(3) Rhaid i asesiad addysg cyfrwng Cymraeg gynnwys y cwestiynau a nodir yn Rhan 1 o Atodlen 1 a'r wybodaeth a nodir yn Rhan 2 o Atodlen 1.

Cyfnod para'r cynllun

4.—(1) Mae'r cynllun cyntaf yn cael effaith am y cyfnod sy'n dechrau ar 1 Ebrill 2014 ac sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2017.

(2) Mae'r cynlluniau dilynol yn cael effaith am y cyfnod o dair blynedd sy'n dechrau ar 1 Ebrill yn y flwyddyn pan fo'r cynllun blaenorol yn dod i ben.

Ffurf a chynnwys y cynllun

5. Rhaid i bob cynllun gynnwys darpariaeth sy'n ymdrin â'r materion a nodir yn Atodlen 2 gyda'r wybodaeth ategol a nodir yn Atodlen 3.

Cyflwyno'r Cynllun i Weinidogion Cymru

6.—(1) Rhaid i awdurdod lleol gyflwyno ei gynllun cyntaf i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo heb fod yn hwyrach na 20 Ionawr 2014.

(2) Rhaid i awdurdod lleol gyflwyno pob cynllun dilynol i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo heb fod yn hwyrach na 20 Rhagfyr yn y flwyddyn cyn y flwyddyn y bydd y cynllun yn cael effaith ynddi.

Welsh medium education assessment

3.—(1) A local authority must carry out a Welsh medium education assessment of the whole or such part of its area as the Welsh Ministers determine.

(2) A local authority must carry out a Welsh medium education assessment if—

- (a) more than 50% of pupils in maintained schools in that part of its area which is the subject of the Welsh medium education assessment are assessed in the—
 - (i) Welsh language development area of learning on the third Tuesday in January in the assessment year; or
 - (ii) language, literacy and communication skills area of learning through the medium of English on the third Tuesday in January in the assessment year;
- (b) the local authority has not carried out a Welsh medium education assessment of the whole of its area in the 3 years immediately preceding the assessment year; and
- (c) the Welsh Ministers inform the local authority in writing that it must do so.

(3) A Welsh medium education assessment must include the questions set out in Part 1 of Schedule 1 and the information set out in Part 2 of Schedule 1.

Duration of the plan

4.—(1) The first plan has effect for the period commencing on 1 April 2014 and ending on 31 March 2017.

(2) The subsequent plans have effect for the period of three years commencing on 1 April in the year when the previous plan expires.

Form and content of the plan

5. Each plan must include provision dealing with the matters set out in Schedule 2, and must be accompanied by the supporting information set out in Schedule 3.

Submission to the Welsh Ministers

6.—(1) A local authority must submit its first plan to the Welsh Ministers for approval no later than 20 January 2014.

(2) A local authority must submit every subsequent plan to the Welsh Ministers for approval no later than 20 December in the year preceding the year in which the plan will have effect.

Amseriad cyhoeddi'r cynllun

7.—(1) Rhaid i awdurdod lleol gyhoeddi ei gynllun cyntaf heb fod yn hwyrach na 1 Mehefin 2014.

(2) Rhaid i awdurdod lleol gyhoeddi pob cynllun dilynol (neu gynllun diwygiedig) heb fod yn hwyrach na 1 Mehefin yn y flwyddyn y mae'r cynllun (neu'r cynllun diwygiedig) i gael effaith.

Dull cyhoeddi'r cynllun

8. Rhaid i'r awdurdod lleol gyhoeddi'r cynllun (neu'r cynllun diwygiedig) drwy—

- (a) ei roi ar wefan yr awdurdod lleol; a
- (b) sicrhau bod copiau o'r cynllun ar gael i'r cyhoedd edrych arnynt yn—
 - (i) swyddfeydd yr awdurdod lleol; a
 - (ii) unrhyw le arall y mae'n ei ystyried yn briodol.

Ymgynghori

9.—(1) Rhaid i awdurdod lleol ymgynghori â'r canlynol ynghylch y cynllun drafft—

- (a) Comisiynydd y Gymraeg (o fewn ystyr adran 2 o Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011(1));
- (b) Partneriaeth Datblygu'r Blynnyddoedd Cynnar a Gofal Plant (o fewn ystyr adran 119 o Ddeddf 1998(2));
- (c) cynghorau ysgol;
- (d) Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru;
- (e) unrhyw sefydliadau sy'n darparu gwasanaethau i blant a phobl ifanc y mae'r awdurdod lleol yn eu hystyried yn briodol; ac
- (f) unrhyw bersonau neu gyrrff eraill sy'n briodol ym marn yr awdurdod lleol.

(2) Yn achos y cyrff y cyfeirir atynt ym mharagraff (1), dim ond y cyrff hynny sydd â buddiant yn ardal yr awdurdod lleol sy'n destun asesiad addysg cyfrwng Cymraeg y mae rhaid ymgynghori â hwy.

(3) Rhaid i'r awdurdod ymgynghori ynghylch y cynllun drafft am gyfnod heb fod yn llai nag wyth wythnos.

(4) Rhaid i'r awdurdod lleol gynnal yr ymgynghoriad drwy anfon drafft o'r cynllun at bob ymgynghorai gan wahodd sylwadau arno o fewn cyfnod a bennir gan yr awdurdod lleol.

(1) 2011 mccc 1.

(2) 1998 p.31, fel y'i diwygiwyd gan baragraff 10(1) a (2) o Ran 1 o Atodlen 2 i Orchymyn Awdurdodau Addysg Lleol ac Awdurdodau Gwasanaethau Plant (Integreiddio Swyddogaethau) 2010 (O.S. 2010/1158) a chan baragraff 30(a) a (b) o Atodlen 2 i Ddeddf Gofal Plant 2006.

Timing of publication of the plan

7.—(1) A local authority must publish its first plan no later than 1 June 2014.

(2) A local authority must publish every subsequent plan (or revised plan) no later than 1 June in the year the plan (or revised plan) is to have effect.

Manner of publication of the plan

8. The local authority must publish the plan (or revised plan) by—

- (a) placing it on the local authority's website; and
- (b) making copies of the plan available for inspection by members of the public at—
 - (i) the local authority's offices; and
 - (ii) any other place it considers appropriate.

Consultation

9.—(1) A local authority must consult on the plan in draft—

- (a) the Welsh Language Commissioner (within the meaning of section 2 of the Welsh Language (Wales) Measure 2011(1));
- (b) the Early Years Development and Childcare Partnership (within the meaning of section 119 of the 1998 Act(2));
- (c) school councils;
- (d) Her Majesty's Chief Inspector of Education and Training in Wales;
- (e) such organisations providing services to children and young people as the local authority considers appropriate; and
- (f) such other persons or bodies as appear to the local authority to be appropriate.

(2) In the case of the bodies referred to in paragraph (1) only those bodies which have an interest in the local authority's area which is the subject of a Welsh medium education assessment are to be consulted.

(3) The local authority must consult on the draft plan for a period of not less than eight weeks.

(4) The local authority must carry out the consultation by sending to every consultee a draft of the plan inviting comments on it within a period specified by the local authority.

(1) 2011 nawm 1.

(2) 1998 (c.31), as amended by paragraph 10(1) and (2) of Part 1 of Schedule 2 to the Local Education Authorities and Children's Services (Integration of Functions) Order 2010 (S.I. 2010/1158) and by paragraph 30(a) and (b) of Schedule 2 to the Childcare Act 2006.

(5) Caniateir bodloni'r gofyniad ym mharagraff (4) i anfon copi drafft o'r cynllun at bob ymgynghorai drwy anfon copiau dros e-bost.

Adolygu'r cynllun

10.—(1) Rhaid i'r awdurdod lleol heb fod yn hwyrach na 20 Rhagfyr bob blwyddyn, gan ddechrau yn 2014—

- (a) adolygu'r cynnydd a wneir gan yr awdurdod lleol yn erbyn y targedau a nodir yn y cynllun yn unol ag adran 84(1)(b) o Ddeddf 2013;
- (b) cyflwyno unrhyw gynllun diwygiedig i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo.

(2) Wrth gynnal yr adolygiad hwnnw, rhaid i'r awdurdod lleol ymgynghori ag unrhyw bersonau y mae'n eu hystyried yn briodol.

(5) The requirement in paragraph (4) to send a draft of the plan to every consultee may be satisfied by sending copies of it by electronic mail.

Review of the plan

10.—(1) The local authority must no later than 20 December every year, commencing in 2014—

- (a) review progress made by the local authority against the targets set out in the plan in accordance with section 84(1)(b) of the 2013 Act;
- (b) submit any revised plan for approval to the Welsh Ministers.

(2) During the conduct of such a review the local authority must consult such persons as they consider appropriate.

Huw Lewis

Y Gweinidog Addysg a Sgiliau, un o Weinidogion Cymru

3 Rhagfyr 2013

Minister for Education and Skills, one of the Welsh Ministers

3 December 2013

ATODLEN 1 Rheoliad 3(3)

Cwestiynau a gwybodaeth i'w cynnwys mewn asesiad addysg cyfrwng Cymraeg

RHAN 1

Cwestiynau i'w cynnwys mewn asesiad addysg cyfrwng Cymraeg

<i>Rhif</i>	<i>Cwestiwn</i>	<i>Number</i>	<i>Question</i>
1	Sawl plentyn o dan 2 oed sy'n byw'n llawnamser neu'n rhan-amser yn eich cyfeiriad ar hyn o bryd?	1	How many children under 2 years of age currently live full-time or part-time at your address?
2	Beth yw dyddiadau geni pob plentyn sy'n byw'n llawnamser neu'n rhan-amser yn eich cyfeiriad ar hyn o bryd ac sydd o dan 2 oed?	2	What are the dates of birth of each of the children currently living full-time or part-time at your address who are under the age of 2?
3	Pa un o'r datganiadau canlynol sydd orau i ddisgrifio pa mor debygol yr ydych chi o anfon unrhyw blentyn sy'n byw'n llawnamser neu'n rhan-amser yn eich cyfeiriad i ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg os yw'r ysgol honno yn fwy na 2 filltir o'ch cartref— (a) tebygol iawn; (b) eithaf tebygol; (c) tebygol; (d) annhebygol; (e) eithaf annhebygol; neu (f) annhebygol iawn.	3	Which one of the following statements best describes the likelihood of you sending any child living full-time or part-time at your address to a Welsh medium primary school if that school is in excess of 2 miles of your home— (a) very likely; (b) quite likely; (c) likely; (d) unlikely; (e) quite unlikely; or (f) very unlikely.
4	Pa un o'r datganiadau canlynol sydd orau i ddisgrifio pa mor debygol yr ydych chi o anfon plentyn sy'n byw'n llawnamser neu'n rhan-amser yn eich cyfeiriad i ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg os yw'r ysgol honno o fewn 2 filltir i'ch cartref— (a) tebygol iawn; (b) eithaf tebygol; (c) tebygol; (d) annhebygol; (e) eithaf annhebygol; neu	4	Which one of the following statements best describes the likelihood of you sending a child living full-time or part-time at your address to a Welsh medium primary school if that school is within 2 miles of your home— (a) very likely; (b) quite likely; (c) likely; (d) unlikely; (e) quite unlikely; or

SCHEDULE 1 Regulation 3(3)

Questions and information to be included in a Welsh medium education assessment

PART 1

Questions to be contained in a Welsh medium education assessment

<i>Number</i>	<i>Question</i>
1	How many children under 2 years of age currently live full-time or part-time at your address?
2	What are the dates of birth of each of the children currently living full-time or part-time at your address who are under the age of 2?
3	Which one of the following statements best describes the likelihood of you sending any child living full-time or part-time at your address to a Welsh medium primary school if that school is in excess of 2 miles of your home— (a) very likely; (b) quite likely; (c) likely; (d) unlikely; (e) quite unlikely; or (f) very unlikely.
4	Which one of the following statements best describes the likelihood of you sending a child living full-time or part-time at your address to a Welsh medium primary school if that school is within 2 miles of your home— (a) very likely; (b) quite likely; (c) likely; (d) unlikely; (e) quite unlikely; or

	(f) annhebygol iawn.	(f) very unlikely.
5	Pa un o'r datganiadau canlynol sydd orau i ddisgrifio beth sydd, yn eich barn chi, yn amser teithio derbynol rhwng eich cartref ac ysgol cyfrwng Cymraeg ar fws— (a) llai na 10 munud; (b) rhwng 10 munud ac 20 munud; (c) rhwng 20 munud a 30 munud; (d) rhwng 30 munud a 45 munud; (e) rhwng 45 munud a 60 munud; neu (f) mwy na 60 munud.	5 Which one of the following statements best describes what you consider to be an acceptable journey time between home and a Welsh medium school by bus of— (a) less than 10 minutes; (b) between 10 minutes and 20 minutes; (c) between 20 minutes and 30 minutes; (d) between 30 minutes and 45 minutes; (e) between 45 minutes and 60 minutes; or (f) more than 60 minutes.
6	Beth yw eich cod post?	6 What is your postcode?

RHAN 2

Gwybodaeth i'w chynnwys mewn asesiad addysg cyfrwng Cymraeg

Rhaid cynnwys yr wybodaeth ganlynol mewn unrhyw asesiad addysg cyfrwng Cymraeg—

- (a) datganiad cryno o ddiben yr asesiad addysg cyfrwng Cymraeg;
- (b) datganiad bod addysg cyfrwng Cymraeg yn opsiwn i blant Cymraeg a di-Gymraeg;
- (c) enwau a chyfeiriadau ysgolion a gynhelir yn ardal yr awdurdod lleol sy'n darparu addysg cyfrwng Cymraeg;
- (d) disgrifiad o faint o addysgu sy'n digwydd drwy gyfrwng y Gymraeg ym mhob un o'r ysgolion a gynhelir sy'n darparu addysg cyfrwng Cymraeg yn ardal yr awdurdod lleol;
- (e) esboniad cryno o'r cyfleoedd i ddisgyblion drosglwyddo o ysgolion cynradd a gynhelir sy'n darparu addysg cyfrwng Cymraeg i ysgolion uwchradd a gynhelir sy'n darparu addysg cyfrwng Cymraeg; ac
- (f) dyddiad cau'r asesiad addysg cyfrwng Cymraeg.

PART 2

Information to be contained in a Welsh medium education assessment

The following information must be included in any Welsh medium education assessment—

- (a) a brief statement of the purpose of the Welsh medium education assessment;
- (b) a statement that Welsh medium education is an option for both Welsh-speaking children and non Welsh-speaking children;
- (c) the names and addresses of maintained schools in a local authority's area which provide Welsh medium education;
- (d) a description of the amount of teaching that takes place through the medium of Welsh in each of the maintained schools that provide Welsh medium education in its area;
- (e) a brief explanation of the opportunities for pupils to progress from maintained primary schools that provide Welsh medium education to maintained secondary schools that provide Welsh medium education; and
- (f) the Welsh medium education assessment closing date.

Materion i ymdrin â hwy mewn cynllun

1. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol o ran sut y bydd yn cynyddu nifer y plant 7 oed sy'n cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg.

2. Datganiad yn nodi'r dulliau i'w defnyddio gan yr awdurdod lleol i asesu'r galw am ofal plant cyfrwng Cymraeg ac addysg cyfrwng Cymraeg yn ei ardal.

3. Datganiad yn nodi'r camau y mae'r awdurdod lleol yn bwriadu eu cymryd cyn pen 24 wythnos ar ôl dyddiad cau'r asesiad addysg cyfrwng Cymraeg i ateb y galw yn ei ardal am ofal plant cyfrwng Cymraeg ac addysg cyfrwng Cymraeg a nodir mewn unrhyw asesiad y mae wedi ei gynnal.

4. Datganiad yn nodi strategaethau'r awdurdod lleol o ran sut y bydd unrhyw geisiadau y bydd yn eu gwneud am gyllid grant gan Weinidogion Cymru mewn cysylltiad â gwariant ar ysgolion a gynhelir yn ei ardal yn rhoi ystyriaeth i'r galw am addysg cyfrwng Cymraeg a ganfuwyd mewn unrhyw asesiad addysg cyfrwng Cymraeg y mae wedi ei gynnal.

5. Datganiad yn nodi sut y bydd yr awdurdod lleol yn cydweithio ag awdurdodau lleol eraill i ateb y galw am addysg cyfrwng Cymraeg a ganfuwyd mewn unrhyw asesiad addysg cyfrwng Cymraeg y mae wedi ei gynnal.

6. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol i gynyddu'r cyfleoedd i bobl nad ydynt yn siarad Cymraeg fel iaith gyntaf i ddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg drwy gymryd rhan mewn addysg cyfrwng Cymraeg ddwys a thrwy gynyddu mynediad i ganolfannau hwyrdyfodiaid.

7. Datganiad yn nodi a fydd yr awdurdod lleol yn sefydlu fforwm addysg cyfrwng Cymraeg.

8. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol o ran sut y bydd yn ceisio sicrhau bod adnoddau ariannol digonol ar gael i ateb y galw am addysg cyfrwng Cymraeg i blant hyd at 7 oed.

9. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol ar gyfer rhoi gwybodaeth i rieni o ran argaeledd addysg cyfrwng Cymraeg a'r math o addysg cyfrwng Cymraeg sydd ar gael.

10. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol ar gyfer cynyddu canran y disgylion sydd yn y flwyddyn olaf o'r trydydd cyfnod allweddol ac sy'n dilyn y rhan honno o'r rhaglen astudio sy'n dwyn y teitl "Cymraeg" ac a nodir yn y ddogfen Gymraeg.

Matters to be dealt with in a plan

1. A statement setting out the local authority's strategy as to how it will increase the number of children of 7 years of age who are taught through the medium of Welsh.

2. A statement setting out the methods to be adopted by the local authority for assessing demand for Welsh medium childcare and Welsh medium education in its area.

3. A statement setting out the actions the local authority proposes to take before the expiry of 24 weeks from the Welsh medium education assessment closing date to address any demand in its area for Welsh medium childcare and Welsh medium education identified in any such assessment it has carried out.

4. A statement setting out the local authority's strategies as to how any applications it makes for grant funding from the Welsh Ministers in respect of expenditure on maintained schools in its area will take account of the demand for Welsh medium education identified in any Welsh medium education assessment it has carried out.

5. A statement setting out how the local authority will work collaboratively with other local authorities to meet any demand for Welsh medium education identified in any Welsh medium education assessment it has carried out.

6. A statement setting out the local authority's strategy to increase the opportunities for people who do not speak Welsh as their first language to learn through the medium of Welsh by taking part in intensive Welsh medium education and by increasing access to centres for latecomers.

7. A statement setting out whether the local authority will establish a Welsh medium education forum.

8. A statement setting out the local authority's strategy as to how it will seek to ensure that adequate financial resources are available to meet the demand for Welsh medium education for children up to the age of 7.

9. A statement setting out the local authority's strategy for providing parents with information as to the availability and type of Welsh medium education.

10. A statement setting out the local authority's strategy for increasing the percentage of pupils who are in the final year of the third key stage and who are following that part of the programme of study for Welsh titled "Welsh" and set out in the Welsh document.

11. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol ar gyfer sicrhau parhad addysg cyfrwng Cymraeg pan fydd plant yn trosglwyddo o—

- (a) addysg feithrin a ariennir ond nas cynhelir i addysg feithrin a ariennir;
- (b) y cyfnod sylfaen i'r ail gyfnod allweddol;
- (c) yr ail gyfnod allweddol i'r trydydd cyfnod allweddol; a
- (d) y trydydd cyfnod allweddol i'r pedwerydd cyfnod allweddol.

12. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol ar gyfer cynyddu faint o addysg cyfrwng Cymraeg a ddarperir mewn unrhyw ysgolion a gynhelir ganddo sy'n darparu addysg drwy gyfrwng y Gymraeg a'r Saesneg.

13. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol ar gyfer cynyddu canran y plant 15 oed a throsodd sy'n astudio am gymwysterau drwy gyfrwng y Gymraeg.

14. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol o ran sut y bydd yn cyflawni ei ddyletswydd yn adran 116B o Ddeddf 2002(1).

15. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol o ran sut y bydd yn gweithio drwy rwydweithiau 14-19 a fforymau rhanbarthol 14-19 i gynnal a gwella'r ddarpariaeth o addysg cyfrwng Cymraeg yn ei ardal ar gyfer personau 14 i 19 oed.

16. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol o ran sut y bydd yn casglu ac yn defnyddio data perfformiad ysgol i wella'r ddarpariaeth o addysg cyfrwng Cymraeg i bersonau 14 i 19 oed.

17. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol i wella safonau llythrennedd yn y Gymraeg mewn ysgolion a gynhelir yn ei ardal.

18. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol o ran sut y bydd yn gwella'r ddarpariaeth o addysg cyfrwng Cymraeg, a safonau addysg cyfrwng Cymraeg, i'r disgylion hynny sy'n dilyn y rhaglen astudio Cymraeg.

19. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol o ran sut y bydd yn gwella'r ddarpariaeth o addysg cyfrwng Cymraeg, a safonau addysg cyfrwng Cymraeg, i'r disgylion hynny sy'n dilyn y rhaglen astudio Cymraeg ail iaith.

20. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol o ran sut y bydd yn cynyddu'r cyfleoedd i ddisgyblion siarad Cymraeg ac eithrio fel rhan o'r addysg cyfrwng Cymraeg ffurfiol a ddarperir gan ysgol.

11. A statement setting out the local authority's strategy for ensuring continuity of Welsh medium education when children transfer from—

- (a) funded non-maintained nursery education to funded nursery education;
- (b) the foundation phase to the second key stage;
- (c) the second key stage to the third key stage; and
- (d) the third key stage to the fourth key stage.

12. A statement setting out the local authority's strategy for increasing the amount of Welsh medium education provided in any schools it maintains which provide education through the medium of English and Welsh.

13. A statement setting out the local authority's strategy for increasing the percentage of pupils aged 15 and over who are studying for qualifications through the medium of Welsh.

14. A statement setting out the local authority's strategy as to how it will carry out its duty in section 116B of the 2002 Act(1).

15. A statement setting out the local authority's strategy as to how it will work through 14-19 networks and 14-19 regional forums to sustain and improve the provision of Welsh medium education in its area for persons aged 14 to 19.

16. A statement setting out the local authority's strategy as to how it will gather and utilise school performance data to improve the provision of Welsh medium education for persons aged 14 to 19.

17. A statement setting out the local authority's strategy to improve standards of literacy in Welsh in maintained schools in its area.

18. A statement setting out the local authority's strategy as to how it will improve the provision and standards of Welsh medium education for those pupils following the Welsh programme of study.

19. A statement setting out the local authority's strategy as to how it will improve the provision and standards of Welsh medium education for those pupils following the Welsh second language programme of study.

20. A statement setting out the local authority's strategy as to how it will increase the opportunities for pupils to speak Welsh other than as part of formal Welsh medium education provided by a school.

(1) Mewnosodwyd gan adran 5 o Fesur Dysgu a Sgiliau (Cymru) 2009 (mccc 1).

(1) Inserted by the section 5 of the Learning and Skills (Wales) Measure 2009 (nawm 1).

21. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol o ran sut y bydd yn gwella addysg cyfrwng Cymraeg i ddisgyblion y mae angen cymorth dysgu ychwanegol arnynt sy'n deillio o unrhyw anhawster y mae y disgybl yn ei gael wrth ddysgu mewn perthynas â disgyblion eraill sydd o'r un oedran nad ydynt yn cael unrhyw anhawster wrth ddysgu.

22. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol ar gyfer sicrhau bod digon o staff addysgu i ateb y galw am addysg cyfrwng Cymraeg mewn ysgolion a gynhelir yn ei ardal.

23. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol o ran sut y bydd yn gwella sgiliau iaith Cymraeg yr ymarferwyr hynny mewn ysgolion a gynhelir yn ei ardal.

24. Datganiad yn nodi strategaeth yr awdurdod lleol o ran sut y bydd yn gwella sgiliau addysgu'r ymarferwyr hynny sy'n darparu addysg cyfrwng Cymraeg mewn ysgolion a gynhelir yn ei ardal.

25. Datganiad yn nodi sut bydd yr awdurdod lleol yn sicrhau bod y strategaethau y mae'n eu mabwysiadu i wella safonau addysgol ysgolion a gynhelir yn rhoiystyriaeth lawn i'r cynllun.

21. A statement setting out the local authority's strategy as to how it will improve Welsh medium education for pupils who require additional learning support arising from any difficulty that pupil has in learning in relation to other pupils of the same age who do not have any difficulty in learning.

22. A statement setting out the local authority's strategy to ensure there are adequate numbers of teaching staff to meet the demand for Welsh medium education in maintained schools in its area.

23. A statement setting out the local authority's strategy as to how it will improve the Welsh language linguistic skills of those practitioners in maintained schools in its area.

24. A statement setting out the local authority's strategy as to how it will improve the teaching skills of those practitioners providing Welsh medium education in maintained schools in its area.

25. A statement setting out how the local authority will ensure that strategies it adopts to improve the educational standards of maintained schools in its area take full account of the plan.

ATODLEN 3 Rheoliad 5

Gwybodaeth ategol

1. Nifer y plant sy'n mynychu—

- (a) meithrinfeidd a ariennir gan yr awdurdod lleol y maent wedi eu lleoli yn ddiwrnod yn unol â'i ddyletswydd yn adran 118 o Ddeddf 1998 ac sy'n addysgu'r cyfnod sylfaen drwy gyfrwng y Gymraeg; a
- (b) meithrinfeidd nas ariennir gan yr awdurdod lleol y maent wedi eu lleoli yn ddiwrnod yn unol â'i ddyletswydd yn adran 118A o Ddeddf 1998 ac nad ydynt yn addysgu'r cyfnod sylfaen drwy gyfrwng y Gymraeg.

2. Canran y disgylion sy'n trosglwyddo i ysgolion cyfrwng Cymraeg a gynhelir a oedd yn mynychu—

- (a) meithrinfeidd a ariennir gan yr awdurdod lleol y maent wedi eu lleoli yn ddiwrnod yn unol â'i ddyletswydd yn adran 118 o Ddeddf 1998 ac sy'n addysgu'r cyfnod sylfaen drwy gyfrwng y Gymraeg; a
- (b) meithrinfeidd nas ariennir gan yr awdurdod lleol y maent wedi eu lleoli yn ddiwrnod yn unol â'i ddyletswydd yn adran 118A o Ddeddf 1998 ac nad ydynt yn addysgu'r cyfnod sylfaen drwy gyfrwng y Gymraeg.

3. Canran y disgylion sy'n mynychu ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg a gynhelir sy'n trosglwyddo i ysgolion uwchradd cyfrwng Cymraeg a gynhelir.

4. Mewn perthynas â disgylion sy'n dilyn y rhaglen astudio Cymraeg yn yr ail gyfnod allweddol, y trydydd cyfnod allweddol a'r pedwerydd cyfnod allweddol—

- (a) canlyniadau asesiadau'r disgylion hynny; a
- (b) unrhyw gymwysterau perthnasol a ddyfarnwyd i'r disgylion hynny.

5. Mewn perthynas â disgylion sy'n dilyn y rhaglen astudio Cymraeg ail iaith yn yr ail gyfnod allweddol, y trydydd cyfnod allweddol a'r pedwerydd cyfnod allweddol—

- (a) canlyniadau asesiadau'r disgylion hynny; a
- (b) unrhyw gymwysterau perthnasol a ddyfarnwyd i'r disgylion hynny.

6. Nifer a chanran y disgylion sydd wedi eu—

- (a) cofrestru ar gyfer cymhwyster perthnasol yn y rhaglen astudio Cymraeg ail iaith;
- (b) heb eu cofrestru ar gyfer cymhwyster perthnasol yn y rhaglen astudio Cymraeg ail iaith.

SCHEDULE 3 Regulation 5

Supporting information

1. The number of children who attend—

- (a) nurseries which are funded by the local authority in which they are situated pursuant to its duty in section 118 of the 1998 Act and which teach the foundation phase through the medium of Welsh; and
- (b) nurseries which are not funded by the local authority in which they are situated pursuant to its duty in section 118A of the 1998 Act and which do not teach the foundation phase through the medium of Welsh.

2. The percentage of children who transfer to Welsh medium maintained schools who attended—

- (a) nurseries which are funded by the local authority in which they are situated pursuant to its duty in section 118 of the 1998 Act and which teach the foundation phase through the medium of Welsh; and
- (b) nurseries which are not funded by the local authority in which they are situated pursuant to its duty in section 118A of the 1998 Act and which do not teach the foundation phase through the medium of Welsh.

3. The percentage of pupils attending Welsh medium maintained primary schools who transfer to Welsh medium maintained secondary schools.

4. In relation to pupils following the Welsh programme of study at the second, third and fourth key stage the—

- (a) results of the assessments of those pupils; and
- (b) any relevant qualifications awarded to those pupils.

5. In relation to pupils following the Welsh second language programme of study at the second, third and fourth key stages—

- (a) results of the assessments of those pupils; and
- (b) any relevant qualifications awarded to those pupils.

6. The number and percentage of pupils who are—

- (a) entered for a relevant qualification in the Welsh second language programme of study;
- (b) not entered for a relevant qualification in the Welsh second language programme of study.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

2013 Rhif 3048 (Cy. 307)

ADDYSG, CYMRU

Rheoliadau Cynlluniau Strategol
Cymraeg mewn Addysg ac Asesu'r
Galw am Addysg Cyfrwng
Cymraeg (Cymru) 2013

WELSH STATUTORY
INSTRUMENTS

2013 No. 3048 (W. 307)

EDUCATION, WALES

The Welsh in Education Strategic
Plans and Assessing Demand for
Welsh Medium Education (Wales)
Regulations 2013

£5.75

W1804/12/13

ON

ISBN 978-0-348-10839-2

9 780348 108392